

Többre vágyunk

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 3Mózes 4:32-35; Zsoltár 95:8-11;

János 1:29; 1Korinthus 10:1-11; Zsidók 4:1-11

„Mindez példává lett a számunkra, hogy ne kívánjunk gonosz dolgokat, amint ők kívántak” (1Kor 10:6, RÚF).

Az Egyesül Államokban a New York-i Queens Múzeumban található a világ legnagyobb városmodellje, ami bemutatja New York összes épületét. Majdnem nyolcszázhetven négyzetméter területet fed le, 1:1200 arányban (két és fél centiméter harminchárom méternek felel meg). A makett 1964-ben készült el, a projekten majdnem három évig dolgozott száz mester. A 1990-es évekig frissítették, így a 2021-es városképet már nem tükrözi. A makett hihetetlenül kifinomult és részletes mása az eredetinek.

Végeredményben azonban nem más, mint egy másolat, egy modell, ami önmagánál nagyobb, hatalmasabb, mélyebbet és sokkal részletesebbet ábrázol.

Tulajdonképpen minden modellel ugyanez a helyzet: nem az eredeti, hanem csupán annak jelképe. Segít bemutatni az eredeti dolog lényegét, de azt sosem helyettesítheti. A célja, hogy általa az emberek jobban megérthessék az eredetinek a lényegét.

A Szentírás is tele van olyan cselekmények és intézmények miniatűr modelljeivel, amelyek nagyobb, mennyei valóságokra mutatnak. *A zsidókhöz írt levél* 4. fejezetében is ilyesmit fedezhetünk fel, a nyugalom bibliai kérdéskörével kapcsolatosan.

„MÓZESRE KERESZTELKEDTEK MEG...”

Olvassuk el 1Kor 10:1-11 szakaszát! Mit akart Pál közölni a korinthusi olvasóival a példák említésével?

Az általában „példának” fordított görög kifejezés a *tüposz* 1Kor 10:6 (illetve egy másik alakban 1Kor 10:11) versében. A típus (avagy példa) szó sosem az eredetire, hanem annak valamilyen jelképére, az azt képviselő dologra utal, valaminek a modellje.

Zsid 8:5 verse remek példa erre a kapcsolatra: *„Ezek a papok a mennyei dolgok képmásának és árnyékának szolgálnak, ahogyan Isten parancsolta Mózesnek, amikor el akarta készíteni a sátorot. Mert így szólt: »Vigyázz, mindent aszerint a minta szerint készíts el, amelyeket a hegyen megmutattam neked»* (RÚF).

A zsidókhöz írt levélnek ez a szakasza kiemeli a mennyei és a földi valóságok közötti közvetlen kapcsolatot, majd 2Móz 25:9 versét idézi, ahol Isten azt mondja Mózesnek, hogy építse meg a pusztai szentélyt, *„amint én megmutatom neked”* a hegyen. Az a lényeg, hogy a földi szentély minden szertartása és gyakorlata azokat az eseményeket „példázta”, jelképezte, modellezte, amelyek a mennyben történnék Jézussal, a mennyei szentélyben szolgáló Főpapunkkal. Ennek fényében sokkal jobban érthetjük azt, amit 1Korinthus 10. fejezetében írt Pál. Ezekben a versekben az apostol Isten népe történelmének főbb eseteit idézi fel, amikor a pusztában az ígéret földje felé tartottak. Az *„atyáink”* kifejezés a zsidó felmenőikre vonatkozik, akik elhagyták Egyiptomot, a felhő alatt mentek, átkeltek a tengeren, így keresztelkedtek meg a rabszolgaságból felszabadult új életre.

Pál a pusztai vándorlás e fontosabb állomásait az egyes emberek keresztsége előképének, avagy példájának látta. Az ő logikája szerint a *„lelki”* eledel a mannára utal (vö. 2Móz 16:31-35). Izrael a sziklából ivott, amit Pál Krisztussal azonosít (1Kor 10:4). Ha például úgy gondolunk Jézusra, mint aki az *„élet kenyere”* (Jn 6:48, RÚF), illetve az *„élő víz”* (Jn 4:10), akkor ez teljesen érthető. Pál tehát itt az ószövetségi történelmet példaként említi, olyan lelki igazságokat fed fel általuk, amelyek ma is alkalmazhatók egyénileg a keresztyénekre.

Gondoljunk arra, hogy mit élhettek át az izraeliták a kivonuláskor! Milyen lelki tanulságokat vonhatunk le az ő példájukból, mindabból a jóból és rosszból, ami ránkmaradt?

SZERTARTÁSOK ÉS ÁLDOZATOK

Az Ószövetségnek, így például Mózes harmadik könyvének szertartási és áldozati rendszere rengeteg példát kínál arra, amit tegnap láttunk - vagyis, hogy ószövetségi jelképek újszövetségi igazságokra mutatnak rá. Bár a Biblia modern olvasói gyakran átsiklanak e szertartások fölött, azokban több fontos lelki igazság van, amelyek igen értékesek azok számára, akik tanulmányozzák azokat.

Olvassuk el az izraeliták bűnért való áldozatára vonatkozó szabályokat 3Móz 4:32-35 szakaszában! Mit tanulhatunk meg ebből a szertartásból, még ha nincs is szentélyünk vagy templomunk oltárral, ahol áldozatot mutatnánk be a bűneinkért? Hozzuk kapcsolatba ezt a szertartást Jn 1:29 és 1Pt 1:18-21 verseivel!

A szertartások fontos értékeket és információkat közvetítenek, és ebben az összefüggésben kell azokat értelmezni. Általában egy adott időponthoz, helyhez kötődnek és a cselekmények előre meghatározott rendű sorát követik, hogy elérjék a céljukat. Az áldozatokkal kapcsolatos ószövetségi rendelkezéseket olvasva egyértelművé válik, hogy Isten nagyon pontosan meghatározta a részletkérdéseket: mit lehet feláldozni, illetve mikor, hol és milyen szertartást, eljárást követve. Természetesen több szertartásnak központi része volt a vér, illetve annak kiontása, hintése. Ez nem szép látvány, de nem is az volt a szerepe, mert a világegyetem legszörnyűbb jelenségéhez, a bűnhöz kötődött. Pontosán milyen szerepet játszott a vér, és miért kellett az oltár szarvaira kenni? A szentélyhez kötődő legtöbb ceremónia előírásaként jelenik meg (pl. utasítást tartalmaznak arra nézve, hogyan kell elvégezni azokat), de nem mindig közlik a teljes magyarázatot. Ez talán azért van, mert az emberek már értették a lényegét. Elvégre Izrael népe jól tudta, mi a jelentősége a vérnek (3Móz 17:11). Viszont a 3Móz 4:32-35 részéből vett példa fontos magyarázatot ad a 35. versben: „Így végezzen a pap engesztelést vétkéért, amiben vétkes, és akkor bocsánatot nyer” (RÚF). Vagyis a vérnek döntő szerepe volt az engesztelés egész folyamatában, mert a bűnösök ezáltal békültek meg a Szent Istennel. Az áldozatokban tehát Krisztus értünk vállalt halálának és szolgálatának előképét, modelljét láthatjuk.

Gondoljunk bele, mennyire szörnyű valójában a bűn, ha Jézus önfeláldozására volt szükség ahhoz, hogy engesztelést szerezzen érte! Miért kell kizárólag a kegyelemre és nem a cselekedetekre hagyatkoznunk? Elvégre mit tehetnénk hozzá ahhoz, amit Krisztus már elvégzett értünk?

A NYUGALOM „ELŐKÉPE”

Az előképek és jelképek gondolata a már korábban vizsgált példák mellett a bibliai nyugalomhoz is kapcsolódik. *A zsidókhoz írt levélhez* lapozzunk az Újszövetségben, hogy ezt megfigyeljük!

Olvassuk el Zsid 4:1-11 szakaszát! Mire utal az az ígélet, miszerint be lehet menni „*az ő nyugodalmába*”? Izrael népének kivonulása és pusztai vándorlása milyen betekintést enged az isteni nyugalomba való belépés gondolatába?

Itt kifejezetten fontos az állhatatosság és a hűség gondolata. Bár ez a szakasz a szombatról szól, ezeknek a verseknek (illetve az előzőeknek, lásd Zsid 3:7-19) valójában az áll a fókuszában, hogy a hitben való kitartásra szólítja Isten népét: maradjanak hűségesek az Úrhoz és az evangéliumhoz.

Ezek a szakaszok emlékeztetik az olvasót, hogy vegyék komolyan annak tanulságait, ahogyan Isten a múltban vezette őket, „*hogy senki el ne essék az ehhez hasonló engedetlenség következtében*” (Zsid 4:11, RÚF). Figyeljünk fel arra, hogy ez egy lehetőség! A szöveg úgy folytatódik, hogy noha Izrael hallotta az evangéliumot, nem élt a lehetőséggel. A lázadást választották ahelyett, hogy bizalommal és engedelmességgel megerősítették volna a hitüket (vö. Zsid 3:7-15), és így nem tapasztalták azt a nyugalmat, amit az Úr szánt nekik.

Zsid 4:3 verse a hit és a nyugalom közötti szoros kapcsolatra mutat rá. Csak úgy léphetünk be az Ő nyugalmába, ha hiszünk és bízunk abban, aki a nyugalmat ígerte és aki beteljesítheti az ígéletét. Ő pedig nem más, mint Jézus Krisztus.

Olvassuk el megint Zsid 4:3 versét! Mi volt tehát a legfőbb baj a néppel? Milyen tanulságokat szűrhetünk le ebből a magunk számára mi, akiknek „*hirdették az evangéliumot, mint azoknak is*” (Zsid 4:2, RÚF)?

A korai keresztény közösség elfogadta Isten korábbi kinyilatkoztatásait (amit mi „Ószövetségnek” hívunk), és hitték, hogy Jézus Krisztus az Isten Báránya, aki áldozattá lett a bűneikért. Az Ő áldozatába vetett hittel pedig üdvösségre letek és megtalálták a Jézus által felkínált nyugalmat.

Hogyan segíthet megnyugvást találni Jézusban, ha megértjük, mit jelent az, hogy a vére árán váltott meg bennünket, ha tudjuk, hogy kegyelemből, nem cselekedetek által üdvözülünk?

NE KEMÉNYÍTSÉTEK MEG A SZÍVETEKET!

Olvassuk el Zsid 4:4-7 és Zsolt 95:8-11 részeit! Milyen figyelmeztetést kapunk mindkét szakaszban? Mit üzen mindez ma nekünk?

Zsid 4:4-7 szakasza az izraeliták hűtlenségéről szólva visszautal a terem-téstörténetre és Zsolt 95:11 versére. Emiatt nem tudtak úgy megnyugodni, ahogy az Úr akarta volna. Zsolt 95:8-11 része valóban összefüggésbe hozza Izrael pusztai történetét Isten nyugalomával, majd kitér az Úr kijelentésére, miszerint hitelensége miatt Izrael nem léphet be a nyugalomba – ami eredetileg az ígéret földjére utalt.

A nép természetesen nem lépett be az ígéret földjére, csak az új nemzedék jutott el oda, akik az Úr segítségével bevették az erődítményeket, majd letelepedtek.

Viszont nem léptek be Isten nyugalomába, ami azt jelenti, hogy sokan nem tapasztalták a Jézusban való üdvösséget, mert a hitelenségük kirívó engedetlenségben nyilvánult meg. Bár a nyugalmat a földdel hozták összefüggésbe, az többet jelentett annál, hogy hol élt a nép.

Zsid 4:6 verse arra enged következtetni, hogy akik hallották az igazi nyugalom isteni ígéretét, az engedetlenségük miatt nem „léptek oda be”, vagyis nem tapasztalták meg. Milyen kapcsolat van az engedetlenség és az isteni nyugalomból való kimaradás között?

A „*ma*” szó sürgetően hangzik, azt jelenti, hogy nincs vesztegetni való idő, azonnali válaszra és döntésre van szükség.

Pál megragadja a *szémeron* („*ma*”) szót, hangsúlyozva a fontosságát a nyugalommal kapcsolatban. Zsolt 95:7-8 versei pedig arra figyelmeztetik és kérlelik Isten népét, hogy ne kövessék el őseik hibáit, amelyek miatt nem léphettek be a valódi nyugalomba, amit kizárólag az Isten által felkínált üdvösségben találhatunk meg.

Mit jelent nekünk, ha ezt halljuk: „*Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket*” (RÚF)? Miért olyan fontos a *ma* szó? Elvégre már évezredekkel ezelőtt elhangzott *A zsoltárok könyvében*. Miért kell ugyanolyan fontosnak lennie számunkra, mint azoknak volt, akik több ezer évvel ezelőtt hallották?

A MENNYEI VÁROS ELFOGLALÁSA

Zsid 4:8-11 szakaszát olvasva egyértelműbbé válik a fő gondolatok logikai fejlődése *A zsidókhöz írt levél* 4. fejezetében. Józsué nem adott nyugalmat Izraelnek. Mivel Isten nem hazudik, lennie kell egy másik „nyugalomnak” az Úr népe számára, amely csoport nem kizárólag zsidó hívőkből áll, mindazokat magába foglalja, akik személyes Megváltójuknak fogadták el Jézust.

Olvassuk el Gal 3:26-29 szakaszát, és jegyezzük fel, hogy milyen jellemzőkkel illeti ez a rész Isten szövetséges népét a keresztt utáni időben! Tehát abban a szöveggörnyezetben mit jelent az, hogy nincs sem zsidó, sem görög, sem szolga, sem szabad, sem férfi, sem nő?

A zsidókhöz írt levél 4. fejezetével gyakran hangsúlyozzák a szombat megtartásának köteleességét, míg mások éppen ezzel kérdőjelezik meg a szombati pihenés érvényét, tekintettel arra, hogy ez a szakasz egy másik (végidei) nyugalmat is említ. Egyik álláspont sem tükrözi jól a bibliaszöveget, ami inkább arra enged következtetni, hogy Isten már a teremtés óta figyel a különleges nyugalomra, az nem csak a végidőben fontos, illetve a szombati nyugalom ünnepe a végidei nyugalom apró, heti előízét kínálja. A zsidók valóban az *`olam haba'* (az eljövendő világ) kis előképeként értelmezték a szombatot.

Isten népének szombati nyugalmaiban a földi történelem első szombatja visszhangzik. Ezek szerint mi is megpihenhetünk a munkánkból, bízhatunk benne, hogy Ő megtartja a megváltásunkkal kapcsolatos ígéreteit.

Egyes bibliaértelmezők érveivel ellentétben ez a szöveggörnyezet nem támasztja alá azt az elképzelést, miszerint a szombat parancsolatát már betöltötte a Krisztus által szerzett üdvösség nyugalma, ezért azt a keresztényeknek nem kell többé betartaniuk. A Krisztusban felkínált igazi nyugalom nem váltja fel a bibliai szombatot. Épp ellenkezőleg, inkább megerősíti!

Az önerőből felemelkedő embert, a kemény munkát és az agresszivitást értékelő világnak a kultúrájától valóban eltér az, ha az ember megnyugszik Jézusban, és abban bíz, hogy kegyelmével Ő képes minket megmenteni és átformálni.

Hogyan segíthetünk nyugalmat találni Jézusban azoknak, akik szerint túl nagy a bűnük, a szívük nem képes megváltozni, az esetük reménytelen? Milyen bibliai idézet mondanánk nekik?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Nem mindig vagyunk hajlandóak Jézushoz fordulni a megpróbáltatásainkkal és a nehézségeinkkel. Időnként embereknek mondjuk el a bajainkat, a gondjainkat, akik nem segíthetnek rajtunk, nem Jézusra bízunk mindent, aki pedig képes a bánatunkat örömmre és békességre fordítani. Az önmegtágadás és az önfeláldozás dicsőséget, győzelmet hoz a keresztnek. Isten ígéretei nagyon értékesek! Tanulmányoznunk kell az Igét ahhoz, hogy megismerjük az Úr akaratát! Tágas térre vezetnek az ihletett szavak, ha szorgalmasan kutatjuk és betartjuk azokat, és botladozás nélkül járhatunk. Bárcsak minden lelkész és az egész nép Jézushoz vinné a terheit és mindazt, amit nem értenek! Ő vár és békét, nyugalmat akar adni. Sosem hagyja el azokat, akik belé vetik a bizalmukat” (Ellen G. White: *The Signs of the Times*. 1887. március 17. 161. o.)!

„Kedves fiatalok! Nem örömteli reménységgel és várakozással tekintetek előre arra az időre, amikor az Úr, az igazságos Bíró megvallja majd a neveteket az Atya és a szent angyalok előtt? Úgy lehet a legjobban felkészülni Krisztus második megjelenésére, ha szilárdan hiszünk a nagyszerű üdvösségben, amit első adventjével szerzett meg nekünk. Hinnünk kell, hogy Krisztus a személyes Megváltónk” (Ellen G. White: *Our High Calling*. 368. o.)!

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Miért olyan különleges a szombat, hogy az Isten népének szánt mennyei nyugalmat vetíti előre? Azaz, hogyan adja az örökkévalóság előízét a szombati nyugalom?
- 2) Az engesztelés megbékélést jelent, és megmutatja az Istenhez visszavezető utat. Gondolkodjunk el Róm 5:11 fontos állításán: „Nemcsak pedig, hanem dicsekedünk is az Istenben a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által most a megbékélést nyertük.” Mit válaszolnánk, ha valaki megkérdezné tőlünk: „Mit jelent megbékélni Istennel? Mennyiben lesz más ettől az életünk?”
- 3) Hogyan kerülhetjük el azt, hogy csak a lényegtelen dolgokra összpontosítsunk a keresztényi életünkben? Mi segít Isten Igéjének teljes képére figyelni?
- 4) Térjünk vissza Izrael pusztai hibáihoz és hitetlenségéhez! Milyen hasonló elveket találunk az ő és a mi kihívásaink között, még ha a részletek különböznek is (mi nem a sivatagban vándorlunk)? Keresztényi utunk során hogyan érhetnek bennünket is az övékéhez hasonló nehézségek? Hogyan tanulhatunk a hibáikból?

GALAMB GYÖNGYVÉR: HITTEM ÉS HISZEK

Hittem, hogy
szent kezed
majd simogat
és végleg bekötöz
sebeket, bajokat.

Hittem, hogy egyedül
Isten elegendő.
Most mégis miért lep meg
e dacos, sötét felhő?
Miért von engem is
homályos delelő?

Szavak peregnek,
koppannak porba.
Porrá zúzza az idő
minden szép beszédnek
elmúló szikrafényét.
Máz pereg törött korsón.
Az élet teste ez,
ami meg-megrezzen.
Karja nyúl kapaszkodón,
és éhesen nyitja föl
álmatag két szemét.

Hittem, hogy élhetek
fényel és dallal,
és végre vége lesz
az átkos hatalommal
dacoló küszködésnek...

Hittem...és hiszek.